

లోపలి రక్కసి

పి. శ్రీనివాసరావు

బిలే విను మరి—అలకిస్తున్నావా? ... అడ్డు ప్రశ్నలు వేయకే...అతర్వాత.

జనం కోలాహలంగా తిరుగుతున్నారు ... వాకటే సంరంభం! ఒకవ్యక్తికి రెండో వ్యక్తితో మాట్లాడే తీరికేలేదు. అటు యిటు పరుగులు తీసే బారి పదఘట్టనలతో ఆ నేల ఆరిపోదు గదా! యెవరినైనా పలకరించాలన్నా గొంతుచించుకుని బిగ్గరగా కేకవేయాలి...అంత కష్టపడ్డా అవతల వ్యక్తి వినిపించుకోవాలిగా ఆసలు.

పాకశాలనుంచి మధురమైన వాసనలు గాలిలో తేలివచ్చి వుల్లిళ్లూరిస్తున్నయ్య...యీ వాసనలకు తోడు రసికులపుణ్యాన అత్తరువాసనలు—నాకేం పాలుపోలేదు.

ఒక్కసారిగా చెవులు దిబ్బిల్లైతేట్టు మంగళ తూర్యారవాలు ప్రతిధ్వనించి ఆ కోలాహలాన్ని మింగివేసినై.

‘పూ...లగ్నం సమీపిస్తున్నది...త్వరపడండి ... వెళ్లికొడుకు, వెళ్లికూతుర్ని తీసుకురండి... యింకా చూస్తారేమయ్యా...త్వరగా...పూ!’

‘రావయ్యా!’ నన్ను యెవరో కెక్కపుచ్చుకు లాగారు.

‘ఎందుకు? ఎక్కడికి?’ అన్నాను.

‘ఇదేం వేళాకోళం గాదు. పరుడివి, లగ్నం సమీపిస్తుంటే వాకచెంప!’ అతనెవరో నాకు తెలియదు. నన్ను యెందుకు పరు డాటున్నాడో ఆసలు అంతకీ తెలియదు. దిగ్రాంతుణ్ణిగానుమరీ...? నేచెప్పబోయేవి వినకుండా, బరబర యీడ్చుకువెళ్ళి వెళ్ళిపీటలమీద కూలవేశాడు ... అప్పుడు నేనే మన్నా ప్రతిఘటించానా? ఏమో! పోనీ మాట్లాడానా అంటే అదీ గుర్తులేదు.

ఆడవాళ్లు గబగబ యెవరో అమ్మాయిని తెచ్చి నావ్రక్కనే కూచోబెట్టారు ... వెళ్ళని ఆర్థం చేసుకున్నా ననుకుంటూను అప్పటికి,

యధావిధిగా కార్యక్రమం నాయిష్టాయిష్టాల్లో ప్రమేయంలేకుండనే సాగిపోతున్నది...తలంబ్రాలు పోనేటప్పుడుగావాలి వధువుముఖం చూశాను... యెవరా అమ్మాయి?...యెన్నడు చూడలేదే? మనసు మారుపీఠాల్లో నిద్రిస్తున్న ఆలోచనలు కొన్ని మేల్కొన్నయ్య...స్మృతిపథాన యెదో తళుక్కుమన్నది...మళ్ళీ చూశాను ... పరిచయ మున్న ముఖమే...అవును... నేను రోజూ చూసే ముఖమే...నాకు సన్నిహితమిత్రుల్లో వాకడైన నిరంజన్ భార్య పద్మ...యిదేమిటి దుర్మార్గం? నన్ను ‘అన్నయ్యా’ అని పిలిచే ఆవిడ ... వాక మిత్రుడి భార్యతో నాకు వెళ్ళిఎలా జరగడం?... బిలే అంతకుక్రితమే వధువు ఆవిడగాదే...యెవరో చూడనిమనిషే...మరి ఆ అమ్మాయి యేమైంది? చెల్లాయి పద్మ వధువు కావడమేమిటి?...అంతా అయోమయం...కళ్లు గ్రరన తిరిగాయి...బ్రతికే వున్నానా? చనిపోయానా? అనుకున్నాను. ఆ తర్వాత యేం జరిగిందో జ్ఞాపకం లేదు...అదరి పాటుతో లేచాను...అంతే!

...అదీ అబ్బాయ్! జరిగిన కల!...

నాకు ఆకలమీద యెంత కోప మొచ్చిందను కున్నావ్?...భీభీ! అందులోనూ రోజూ ‘అన్నయ్యా’ అంటూ ఆప్యాయంగా పిలిచే చెల్లివంటి పద్మ...ప్రియమిత్రుడి భార్యమీద!... అందుకే రెండు రోజులవరకు మనసు కలవర పడింది...నిరంజన్ కనపడి గుచ్చిగుచ్చి ఆడిగాడు యింటి వేపు రావడం లేదేమని? చివరకు వాడి తోబాటు యింటికెళ్ళాను.....పద్మ ప్రాణాలు తోడేసింది ప్రశ్న పరంపరలో.

ఉండు మరి...కాస్త గత చరిత్ర చెప్పనీ... వారికి నాకూ పరిచయ మెలా కుదిరిందో తెలుసు కునేందుకు కుతూహల పడుతున్నావ్ గదోయ్!

కొత్త ఆడవాళ్ళతో మాట్లాడానికి నేను జంకు తాననే విషయం కొత్తగాదు. కొన్నాళ్ళవరకు వాళ్ళు కలిమిడితనంతో కబుర్లుచెప్పిచా నేను తటపటాయిస్తూనే వుంటాను...నిరంజన్ బాల్య మిత్రుడే...వువోగ రీత్యా నేను వాడున్న పూరు వెళ్ళడం తటస్థించింది...నిరంజన్ ఆప్పటినుంచీ సిడలా యెప్పుడూ నా వెంటే వుండేవాడు...ప్రతి రోజూ నేను వాళ్ళయింటికి వెడుతూవుండేవాణ్ణి... భార్యాభర్త లిద్దరూ నన్ను వాళ్ళ కుటుంబం లోని వాళ్ళలాగే చూస్తుండేవారు...పద్మ అంతగా బిషియపడే రకం గాదు. 'అన్నయ్య' అంటూ నన్నెంతో ప్రీతిగాచూసేది. నిరంజన్ వున్నా లేమన్నా నే నావిడకు పుస్తకాలు, పత్రికలు యివ్వడం, కబుర్లు చెప్పడం ముఖాలు...అయితే నాకున్న దుర్బలత్వం ప్రకారం పద్మ యెంత 'ప్రీ' గా మాట్లాడినా, నేను తడబడుతూ ముఖంయెత్త డానికి సంకోచించడం, యెత్తినా సూటిగా అవిడ ముఖంలాకి చూడ లేకపోవడం నాకే చిరాకు కలిగేది. అందుకని పద్మ, నిరంజన్లు నన్ను కొత్తలో ఆల్లరి వెట్టే వాళ్ళు.

ఆరోజుల్లో నాప్రవర్తన నాకే అవగతమయేది గాదు. ఏ రోజైనా ఆవసరకార్యాల్లో నిమగ్నుణ్ణయివుండి నిరంజన్ యింటికి వెళ్ళగూడ దను కున్నా, వాకు తెలియకుండానే, ఏదో ఆప స్కారంలోవలె, నా కాళ్ళు ఆటుకేసి దారితీసేవి.

మరో వింత విషయం! వాళ్ళిద్దరూ నాకు చిరపరిచితులయ్యారు గదా! కొత్త వాళ్ళ యింటికి వెళ్ళినట్టు, ప్రతిరోజూ నిరంజన్ యింటికి పోయేటప్పుడు వేషం విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొనడం నాకే అర్థమయ్యేదిగాదు. అంత శ్రద్ధ అప్రస్తుతం గానూ! పద్మతో మాట్లాడుతూ మధ్య మధ్య మాటలకోసం తడుముకునేవాణ్ణి. సంభోధించేటప్పుడు వాక్యించివరన 'అమ్మో' అనే తోక తగిలించడానికి శ్రద్ధతీసుకునేవాణ్ణి... ఏనా ఆ మాటవచ్చినప్పుడు కంఠం వణికేది... బయటికి వచ్చాక నాలోనేను తర్కించుకునేవాణ్ణి- యెందు కంత లికమక పడవలసి వచ్చిందో అని... ఆదేమన్నా భేషజమా?...పద్మ మెప్పుపొందాలనీ, అవిడ దృశ్యంగా ఆదర్శప్రాయుడిగా కన్పించాలనీ, ప్రయాసపడే ఆవసరం నా కెందుకు కలగాలో పూహించలేకపోయాను.

ఏ వాదం వచ్చినా నేను, పద్మ వాకతాటి మీదనే నడిచేవాళ్ళం...నిరంజన్ చిత్తుగాక యెం చేస్తాడు?

ఒకనాడు యెవో గృహకలహం వచ్చి నిరం జన్ కొద్దిగా చెయ్యి తేసుకున్నాడు...చాటుగా పద్మ నాకు ఆ విషయం విసిపించింది. ఎప్పుడూ నిరంజన్ వాచమే క్రమమైందిగాదనేగా వా సూత్రం- పద్మ నోదార్పి, నిరంజన్ ను మందలించాను...ఏనా ఆ కార్యంలో నా మీద నాకే సంబంధం కలిగింది. హృదయపూర్వకంగాచేకానా? ఐతే యెందుకు మందలించినట్టు?...బహుశా చెల్లి తృప్తికోసం నేనలా ప్రవర్తించానేమో?...ప్రతి విషయంలోనూ అంత సూక్ష్మపరిశీలన, వాళ్లంత ఆస్వాయంగా ప్రవర్తిస్తున్నా, నేను నా హృద యంలోని ద్వారాలన్నీ పూర్తిగా తెగవలేదనే నా అనుమానం. అందుకే మాటిమాటికి జిజ్ఞాసా?

అదిగాక సంభాషణ సంకర్షాన పద్మను స్పృశించాలనిపించేది, చనువు ప్రదర్శించేటందుకని ...స్పృశించినంతమాత్రాన సన్నిహితత్వం పెం పొందుతుందా?...ఏనా ముట్టుకొనబోయి, తడ బడి, ఆప్రయత్నం విరమించాను చాల తడవలు... ముట్టుకొనబోవడం, ముట్టుకొనలేకపోవడం, రెంటికి ఆర్థంలేదు.

ఇక కొంచెం...సాంతంగా చెప్పనీ మరి.

ఒకరోజునిమయిందంటే, మేంముగ్గురం సినిమా కని బయల్దేరాం...అలై నా నా బలవంతాన్నే ...'అందరూ బాగుందంటున్నారు ... విమర్శలు కూడా సుముఖంగా వున్నయ్...ముఖ్యంగా పాటలు చాల హాయిగా, శ్రావ్యంగా వున్నాయిట!' అని వాళ్ళిద్దరిలో కుతూహలం రేకెత్తించాను...పద్మ కూడా పట్టుపట్టింది...నిరంజన్ యిక తప్పదనుకుని బయల్దేరాడు...ముగ్గురమూ కలిసి యొక్కడికై నా వెళ్ళడం ఆచే ప్రకటన.

ప్రకప్రకప్రనే కూర్చున్నాం. చిత్రం నడక మంధకొడిగానే వుంది. కానీ సంగీతంమలుకు కొంత వరకు, హీరోయిన్ కొంతవరకు రక్షించారు. హీరోయిన్ కొత్త ముఖమైనా నన్ను గిలిగిలలు పెట్టింది. అందుకు కారణం అవిడలోని 'నెక్స్ట్ ఆపీత్'—ముఖ్యంగా ఆ చిలిపి కళ్ళు. ఆ మధుర మైన చిరునవ్వులు సినిమా చూస్తున్నంత సేపు నా హృదయాన్ని మధించినై. బ్రహ్మచారి మనసులో

తీయని తలపులు పూచి పులకరింతల కలిగించాయి. ఆ ముఖానికి, యింకో ముఖానికి సామ్యం యేదో మనక మనకగా స్ఫురించసాగింది. మనసు పూరికే ఆరాట పడసాగింది. సినిమా యెప్పుడైపోతుందా, యెప్పు డా తార కలిగించే బాధనుంచి తప్పించు కోవచ్చా, అని నిరీక్షిస్తూ కూచున్నాను. వాళ్ళిద్దరు నా వికారం గమనించినట్టులేదు.

చిత్రం పూర్తయింది. లైట్లు ఆమాంతంగా వెలిగిస్తే.

లైట్లు వెలిగిన వెంటనే పద్మనుచూశాను. కళ్లు, బుర్రలోని ఆలోచనలు వొక్కసారి గిరున పరిభ్రమించాయి.



నేటి యువకులు

జి. యస్. రామకృష్ణ

శ్రీమధ్య ఒక కాలేజీలో 'ఆంధ్రాభ్యుదయ వారం' జరిగింది. మొదటి రోజున కాలేజీ ఆవరణలో జరిగిన బ్రహ్మాండమైన బహిరంగసభలో ఒక ఆంధ్ర రాజకీయ నాయకుడు ఉపన్యసిస్తాడని, విందామని నేను వెళ్ళాను. ఆయన ఉపన్యాసాన్ని విని-ప్రతి యువకునికి రాజకీయంగాను, ఆర్థికంగాను, వైజ్ఞానికంగాను, నైతికంగాను, మానసికంగాను, ఆధ్యాత్మికంగాను చక్కని బాట చూపునోందని అనుకున్నాను. అని ముమ్మాటికి నిజం కూడానే నేటి యువకలోకానికి ఇటువంటి ఉద్యోధలే చాలా ఆవసరమనిపించింది.

అయితే, నా కొక షిచ్చి ఆలవాటు వుంది. ఎక్కడైనా, ఎవరైనా ఉపన్యసిస్తోంటే - ఆ ఉపన్యాస సారాంశాన్ని గ్రహిస్తోండడమేగాక, అక్కడకు చేరిన ప్రేక్షకులు ఆవృత్తిని గూర్చి, అతని ఉపన్యాసాన్ని గూర్చి ఏవిధంగా తలపోస్తున్నారో విచారిస్తూ కూడా నా ఆశ. అందుచేత, ఈసభలో కూడా అదేవిధంగా, ప్రేక్షకులలో ఎక్కువమంది యైన యువకుల కోరికే ఏవిధంగా ఉందో పరిశీలించాను.

కొందరు యువకులు సమాహారంలో తలలు వంచి, ఈలలువేయడం మొదలెట్టారు. మరికొందరు మాటిమాటికి తప్పట్లు కొట్టడం—భజనలో ఏకతాళం మాదిరిగా—మొదలెట్టారు. ఒక ప్రక్కనుంచి పొలికేకలు వినవచ్చాయి. ఇంకో ప్రక్కనుంచి పొగ వైకి రావడం; మరో ప్రక్కనుంచి తాము కూర్చున్న బల్లలను వెనుకకు పడగొట్టి, అందరూ ఒక్కసారి గొల్లుమనడం; కొందరు ఉపన్యాసకుడు శాస్త్రబుగారివలె శాలువా కప్పాడని, మరికొందరు— ఆయన దగ్గితే— అందరూ దగ్గడం— ఈవిధంగా ప్రవర్తించడం జరిగింది.

పద్మ ముఖానికి, ఆ తార ముఖానికి భేదంలేదు అంతగా! తార నాలుగే రేకెత్తించిన కోరిక లన్నీ-పద్మ, తారల ముఖ సామ్యం గమనిస్తూనే నన్ను కుంగదీశాడు.

పద్మ ముఖం చూడలేకపోయాను, నా తక్షణ పాటు వారి కయోమయంగా తోచింది.

కల ఆంతర్యం వెంటనే విశదమైంది! దాంతో బాటు నా ప్రవర్తనలో సూచితమైన ద్వంద్వత్వానికి కారణమై ప్రచ్ఛన్నరూపంలో వుండిన కోరిక నిజస్వరూపంకూడ దర్శించాను. నువ్వు ప్రయత్నించు మరి!

నేనుకూడా ఒక యువకుడనే; నేను పెద్ద పెద్ద పట్టణాలలో నివసించినవాడినే; ఆధునిక సాగరికతా లక్షణాలు కలవాడినే, ఆల్ట్రానేషనలిజం నేను గొప్పవాడినే; రకరకాల ప్రవర్తనలు నాహితెలును కాని వాటిని ఆచరిస్తే నా జీవితచరిత్ర సులక్షణంగా వుండవనికూడా నాకు తెలుసు. మానవ సంఘంలో ఒక సభ్యతను పొందినాను. ఆ సభ్యతను గౌరవప్రదంగా కాపాడుకోవటానికి, నా శక్త్యానుసారం కృషి చేయవలసినవిధి నా పై ఎంతగానో వుంది. ఆల్లరిచిల్లరగా ప్రవర్తిస్తే, నా సభ్యత రద్దయిపోతుంది; నా సేవాబుణం, బుణంగానే వుండిపోతుంది. ఆ బుణాన్ని తీర్చలేని నా బ్రతుకు ఒక బ్రతుకా?

నేను మానవసంఘంలోకి వచ్చానంటే, నా